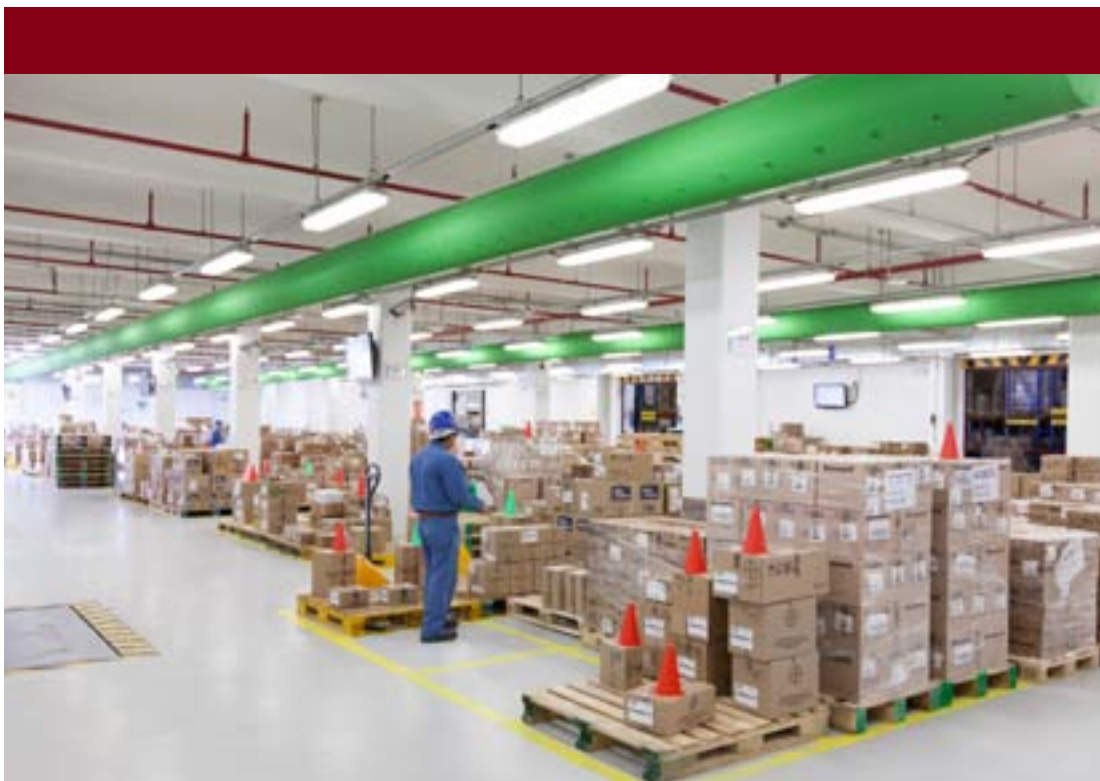
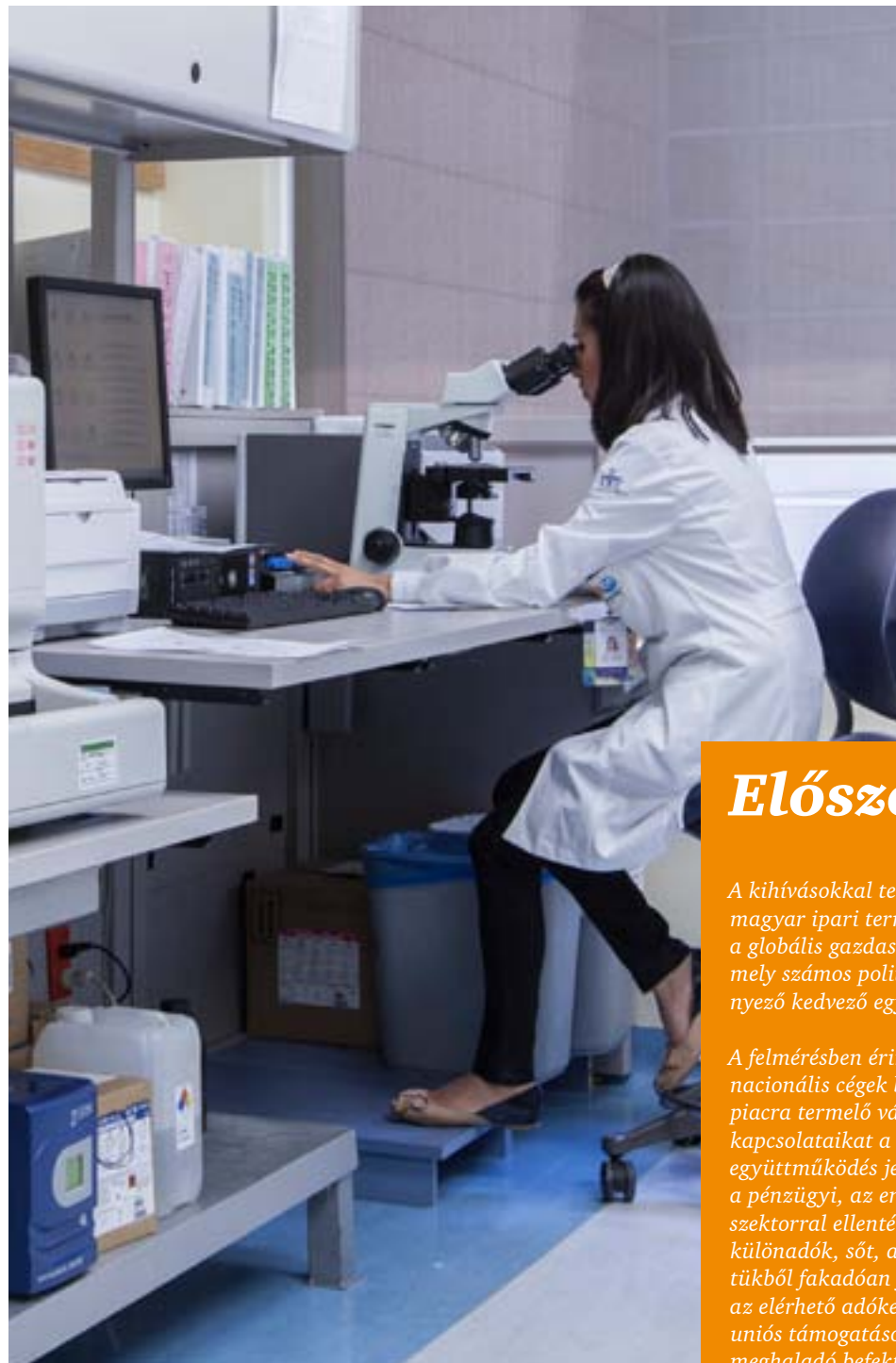

Relatív optimizmus

*Áttekintés a hazai ipari termelő
cégek gazdasági kilátásairól*

Előszó

A kihívásokkal teli üzleti környezet ellenére a magyar ipari termelő cégek vezetői bizakodóak a globális gazdasági kilátásokkal kapcsolatban, mely számos politikai, gazdasági és üzleti tényező kedvező együttállásának az eredménye.

A felmérésben érintett cégek nagy része multinacionális cégek beszállítója, illetve az exportpiacra termelő vállalat, beszállítói- és ügyfélkapcsolataikat a stabilitás és a hosszú távú együttműködés jellemzi. Mivel a szektort a pénzügyi, az energia- és a telekommunikációs szektorral ellentétben nem terhelik specifikus különadók, sőt, az ipari termelő cégek méretükből fakadóan jobban ki tudják használni az elérhető adókedvezményeket, illetve európai uniós támogatásokat, az iparágban átlagot meghaladó befektetési kedv tapasztalható. Ezen beruházások megvalósulása rendkívül kedvező hatással bírna a magyar gazdaságra, így ezek előmozdítása, a külföldi befektetések ösztönzése és a már itt működő cégek megtartása kiemelt kormányzati cél, melynek érdekében már számos Magyarországon működő nagyvállalattal született stratégiai együttműködési megállapodás.

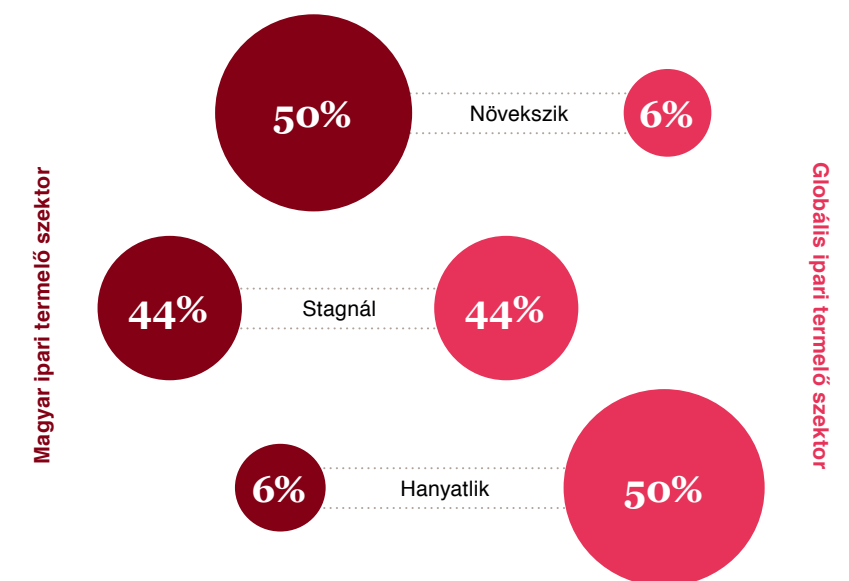
Az ipari termelő cégek vezetői messze a legoptimistábbak

A magyarországi felmérés egyik legszembetűnőbb eredménye, hogy a hazai ipari termelő cégek vezetői jóval optimistábbak a világ gazdaság jövőbeli megítélése szempontjából, mint a globális cégvezetők. Bár többségük a következő tizenkét hónapban árbevétel növekedést prognosztizál, mégis az előző évekhez képest kevésbé optimisták cégük kilátásaival kapcsolatosan, ami a pénzügyi válság kedvezőtlen gazdasági hatásaira vezethető vissza.

A globális cégvezetők visszafogottabb várakozásai fényében a hazai ipari termelő cégek vezetőinek optimizmusa első pillantásra talán meglepőnek tűnik. A hazai cégvezetők fele arra számít, hogy 2013-ban a globális gazdaság növekedni fog, 44 százalékuk stagnálást jósol, és mindössze 6 százalék az az arány, akik csökkenést várnak. A hazai cégvezetők optimizmusát erősíti, hogy a jelenlegi bizonytalan és kiszámíthatatlan gazdasági környezetben a szektorban tevékenykedő cégek jellemzően stabil ügyfélbázissal és beszállítói kapcsolatokkal rendelkeznek. Ez lehetővé teszi, hogy ezek a vállalatok működési hatékonyságuk erősítésére koncentráljanak, és új befektetéseket gondolkozzanak.

Sokkal kevésbé bizakodóak az ipari termelő cégek vezetői a magyar gazdasági növekedést illetően. Az igazgatók fele további csökkenést vár az előző évhez képest, míg alig több mint 5 százalék azoknak az aránya, akik 2013-ra növekedést jósolnak. A vezetők cégük hazai piaca tekintetében átlag feletti gyengülésről számoltak be; 67 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy romlott a helyzet az elmúlt egy évben, míg javulást mindössze 13 százalékuk tapasztalt.

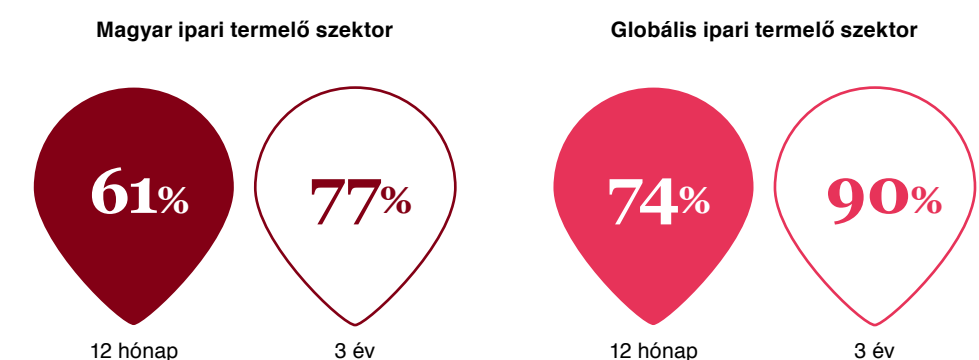
Mit gondol, a globális illetve a magyar gazdaság növekedni, stagnálni vagy hanyatlani fog a következő 12 hónapban?

Cégük anyagi helyzetének jövőbeli megítélésével kapcsolatban a hazai cégvezetők többsége bizakodó, egy részük pedig kimondottan pozitív várakozásokkal tekint a jövőre, hiszen bevételeinek növekedésére 2013-ban az igazgatók 61 százaléka számít. Ennél jóval optimistább képet mutatnak a három éves idő-

távra vonatkozó prognózisok. Azoknak a vezetőknek az aránya, akik bevétel-növekedést várnak középtávon, elérte a 77 százalékot. Egyedülálló módon nem volt olyan cégvezető a szektorban, aki egyáltalán nem bízott volna cégé bevételeinek növekedésében akár az egy-, akár a hároméves időtávon.

Ön inkább bizakodó cégé növekedési kilátásait illetően az elkövetkező 12 hónapot, illetve 3 évet tekintve?*

* Azon cégek aránya, melyek inkább bizakodóak cégük növekedési kilátásait illetően.

„A megszerzett tudás és tapasztalat mindenki számára biztosít foglalkoztatottságot egy egész életen át.”

Kiemelt cél a működési hatékonyság javítása

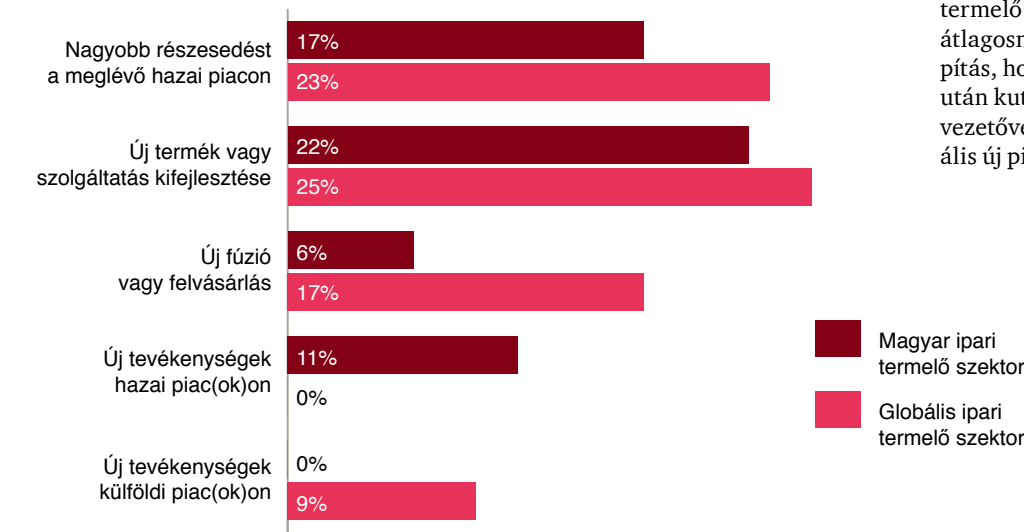
„A legnagyobb fejlődési lehetőséget – a nemzetközi vállalatoknál használatos rövidítések mintájára – a 3K-ban látom, azaz kommunikáció, kooperáció és konszenzus.”

Mit tehetnek a „biztos bizonytalanság” korában a cégvezetők? Bár a globális és a magyar cégvezetők stratégiája több ponton eltér, a működési hatékonyság javítása mindkét csoportban a legfontosabb célkitűzések közé tartozik.

A magyar ipari termelő cégek vezetői globális társaiktól némileg eltérő módon reagálnak a kihívásokra. Míg a globális felmérésben megkérdezett felsővezetők megpróbálják felkutatni a még kihasználatlan piaci részeket és igyekeznek még erősebben fókuszálni ügyfeleikre, a magyar vezetők a potenciális üzleti növekedési lehetőségek közül az új termékek, szolgáltatások fejlesztését és a már meglévő, főként hazai piacokon történő nagyobb részesedés megszerzését látják a két legfontosabb irányvonalnak. Csak kevesen gondolkodnak földrajzilag új piacokon való terjeszkedésben.

A következő potenciális növekedési lehetőségek közül Ön melyiket tartja a legfontosabbnak a következő 12 hónapot tekintve?

Magyarországon a beruházások folyamatosan csökkenő szintje mellett különösen ígéretesnek tűnik, hogy a vizsgált ipari termelő cégek 61 százaléka tervez kisebb-nagyobb beruházást 2013-ban, ami meghaladja az összesített 52 százalékos átlagot. Ez a teljes magyar gazdaság szempontjából óriási jelentőségű lenne, hiszen a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a beruházások 2011-ben 4,5 százalékkal, tavaly pedig 5,2 százalékkal maradtak el az előző évitől. Gyártókapacitásaik növelését azonban az átlagosnál kisebb mértékben tervezik az ipari gyártó cégek vezetői, melynek egyik legfőbb oka az, hogy ők nem új gyártóegységek telepítésében, hanem a meglévő kapacitások minél hatékonyabb kihasználásában gondolkodnak.

A kutatás-fejlesztés és a költségsökkentés továbbra is prioritás maradt mind a globális, mind a magyar vezetők számára. A 48 százalékos összesített átlaghoz képest a megkérdezett magyar ipari termelő cégek vezetőinek 73 százaléka nyilatkozta azt, hogy a működési hatékonyság javítása az egyik legfontosabb olyan terület, ahol beruházást terveznek. Az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások színvonalának emelése, továbbá a K+F és innováció is beletartoznak a leginkább megvalósítani tervezett beruházások körébe – a válaszadók 55 illetve 45 százaléka fejezte ki beruházási szándékát ezen a két területen. Összehasonlításképpen, az összesített minta átlaga mindössze 34 és 31 százalék.

Az információtechnológiai fejlesztéseket viszont az átlagnál jobban csökkentenék a nagyobb veszteségek megelőzése érdekében. Ennek ellenére vállalatuk technológia hátterének megítélésében az ipari termelő cégek vezetőinek álláspontját az átlagosnál jobban tükrözi az a megállapítás, hogy „új technológiák és újítások után kutatunk, hogy úttörők legyünk, és vezetővé váljunk a meglévő vagy potenciális új piacainkon”.

Aggodalom a változó költségek növekedése miatt

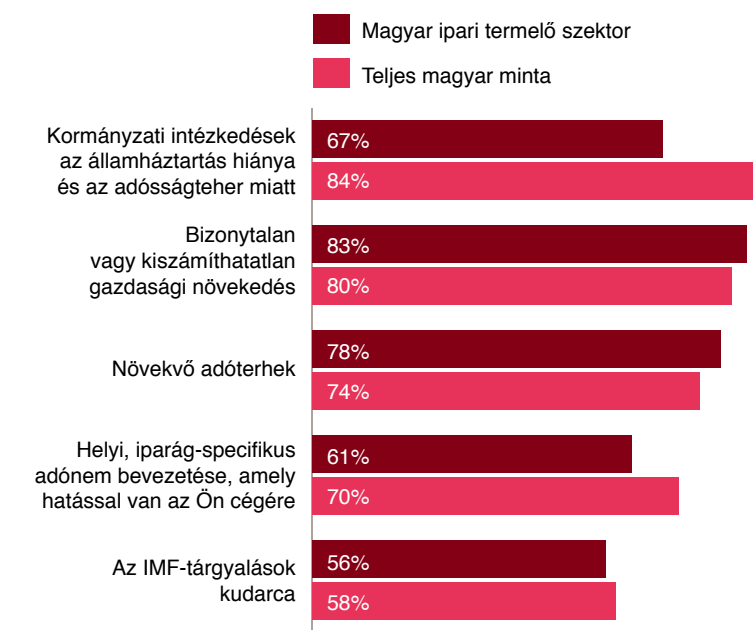
Mi az, ami leginkább nyugtalanítja az ipari termelő cégek vezetőit? Hasonlóan az egyéb iparágakban tevékenykedő vezetőkhez, őket is elsősorban a globális gazdasági folyamatok alakulása aggasztja. Ugyanakkor egyedi sajátosság a szektorban, hogy mind a magyar, mind a globális ipari termelő cégek vezetőit az átlagnál jobban nyomasztja változó költségeinek növekedése.

Az eredmények azt mutatják, hogy a cégvezetők által legaggasztóbbnak tartott üzleti kockázati tényezők nagy része a működési hatékonysággal és a költség-szinttel kapcsolatos. A magyar ipari cégek vezetőinek 67 százaléka fejezte ki aggodalmát az energia- és nyersanyagárak miatt, ami jóval meghaladja az 49 százalékos összesített átlagot. Érdekes módon az energiaforrások rendelkezésre állása a felmérés szerint különösebben nem aggasztja őket. Ezzel szemben az igazgatók az átlagosnál jobban tartanak az ellátási láncban keletkező zavaroktól, 33 százaléuk jelezte, hogy ez azon kockázati tényezők egyike, amiktől legjobban tart, ami a beszállítói bázistól való erősebb függésre utal.

Jól jellemzi a szektor sajátosságait az is, hogy mely tényezőket találják a vezetők a legkevésbé aggasztónak. Nem tapasztalható különösebb elégedetlenség az alapvető infrastruktúra állapotával kapcsolatban. A cégvezetők az átlagnál jóval kisebb mértékben tartanak a tartós változásoktól a fogyasztói magatartásban és kiadási szokásokban, hiszen ügyfélbázisuk stabil, ami lehetővé teszi, hogy a hatékonyság növelésére fókuszáljanak.

A gazdasági és politikai tényezők közül az első két helyen a bizonytalan vagy kiszámíthatatlan gazdasági növekedés és a növekvő adóterhek állnak. A hazai vezetők úgy látják, hogy a szűkülő piaci lehetőségek, a gyakori adóváltozások és a szabályozási környezet kiszámíthatatlansága mind a versenyképesség és a gazdasági növekedés csökkenése irányába ható tényezők.

Kérem, határozza meg, hogy tart-e a következő üzleti, gazdasági és politikai tényezőktől a cége növekedési kilátásait illetően!*

* Azon hazai vállalatok aránya, amelyek tartanak a felsorolt tényezőktől.

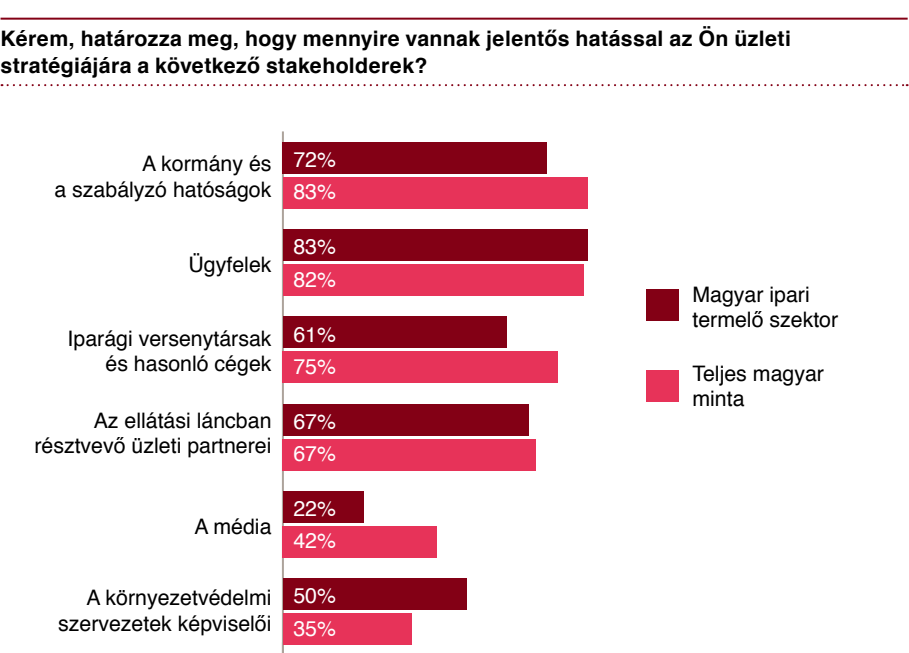
„Rohanunk a befektetők után, rohanunk a vevők után, megküzdünk a hatóságokkal, a bürokráciával.”

A kormányzati politika nyertesei

Mind a globális, mind a hazai ipari termelő cégek vezetőinek elsöprő többsége szerint a főbb stakeholderek közül az ügyfeleknek van a legnagyobb hatása az üzleti stratégiára. Ez különösen a hazai felmérés szempontjából érdekes, mert a legtöbb szektorban a kormányzatot és a szabályozó hatóságokat nevezték meg a legfontosabb tényezőnek a növekedés szempontjából. Az eltérésnek az az oka, hogy Magyarországon az ipari termelők cégek vezetői kevésbé érzik magukat fenyegetettnek a kormányzati intézkedések által, mint más iparágakban tevékenykedő társaik.

Az ipari termelő cégeket nem terhelik szektorspecifikus adók, mint például a pénzügyi, az energia és a telekommunikációs szektort. Ezek a cégek csak az általános adókat fizetik és a jelenlegi magyar társasági adókulcs nemzetközi összehasonlításban alacsonynak számít. A veszteségelhatárolásra vonatkozó szabályok az enyhe szigorítás ellenére (az elhatárolt veszteség korlátlanul továbbvihető és az adóalap 50 százalékáig felhasználható az adott évben) is elfogadhatóak, ami az effektív adókulcs csökkenésének irányába hat. Méretükből adódóan az ipari termelő cégek a többi gazdasági szereplőnél jobban ki tudják használni a különféle adókedvezményeket, illetve széles körben hozzáférhetőek számukra az európai uniós támogatások is.

A kormány stratégiai együttműködési megállapodások aláírásával kiemelten támogatja a magyarországi gyártó cégek működését. Már megállapodás született többek között olyan cégekkel, mint az amerikai hardver- és szoftvergyártó NI és a fémipari gyártó Alcoa, a japán autóipari beszállító Denso, a szintén japán gumiab-

roncsgyártó Bridgestone, a magyar logisztikai szolgáltató Waberer's, valamint a kanadai gépgyártó Linamar.

A főbb stakeholderek közül az üzleti stratégiára az átlagosnál kisebb befolyással bírnak a versenytársak és a média. Mivel a vizsgált cégek nagy része multinacionális cégek beszállítója, a versenytársak hatása feltehetően a stabil beszállítói kapcsolatok miatt mutat alacsonyabb értéket a többi iparághoz képest. Emellett a gyártó cégek jellemzően csak kivételes esetekben, például környezeti katasztrófák bekövetkezése esetén vagy nagyobb leépítések után kerülnek a média érdeklődésének középpontjába.

Annak fényében, hogy a vezetők ügyfeleket tartják üzletileg a legmeghatározóbb tényezőnek, némileg meglepő, hogy míg a globális vállalatok vezetőinek 88 százaléka, addig a magyar ipari termelő cégek vezetőinek csak 61 százaléka tervezi az ügyfelekkel szembeni szerepvállalás növelését. Ennek oka feltehetően az, hogy a gyártó cégek egy viszonylag szűk, meghatározott ügyfélkörrel rendelkeznek, akikhez hosszabb távú szerződéses kapcsolat fűzi őket, ezért leginkább a tőkeforrások, a környezetvédelmi szervezetek képviselői és az iparági versenytársak esetében növelnék szerepvállalásukat, vagyis ezen stakeholderek bírnak a jövőre nézve nagyobb jelentőséggel számukra.

Ön szerint mely területeken merülhetnek fel változások cégüknél a következő 12 hónapban?

Konklúzió

Bár az ipari termelő cégek vezetői egyedülállóan optimisták és a gazdaságpolitika is támogatja a szektor növekedését, intő jel, hogy a gyártó cégek relokációja Magyarországra megtorpant. A már itt lévő cégek sem tervezik kapacitásaik bővítését, hanem inkább a meglévő kapacitásaik hatékonyabb kihasználására törekcszenek.

A felmérésnek az egyik legfontosabb üzenete a kiszámítható és átlátható gazdasági-üzleti környezet megteremtésének igénye. Amíg az iparági vezetők a bizonytalan vagy kiszámíthatatlan gazdasági növekedést tartják az egyik legfontosabb kockázati tényezőnek, addig számottevő növekedés a szektorban nem indulhat el.

Kapcsolat

Dr. Máthé Dóra

Cégtárs, Adótanácsadás

+36 1 461 9767
dora.mathe@hu.pwc.com

Dr. Kelemen Dániel

*Ügyvéd
Réti, Antall és Társai PwC Legal*

+36 1 461 9951
daniel.kelemen@hu.pwclegal.com

www.pwc.com/hu